

Research Article

Journal of Exercise and Sport Sciences Research (JOINESR) 2(2), 54-67, 2022

Received: 30-Nov-2022 Accepted: 15-Dec-2022

SAKARYA UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Temel Yelken Eğitiminde Kullanılan İş Birlikli Öğretim Modelinin Motivasyon ve İş Birliğine Etkisi

H. Ozan SÖNMEZ^{1*} , A. Dilşad MİRZEOĞLU²

¹ Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Deniz Harp Okulu, Milli Savunma Üniversitesi, Türkiye.

hosonmez@dho.edu.tr

² Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Spor Bilimleri Fakültesi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversite, Türkiye.

dilsadmirzeoglu@subu.edu.tr

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, İş Birlikli Öğretim Modeli ile işlenen 'Temel Yelken Eğitimi' derslerinin üniversite öğrencilerinin motivasyon ve iş birliği düzeylerine etkisini incelemektir. Araştırmanın modeli, ön test-son test kontrol gruplu deneysel desendir. Araştırma 2021-2022 eğitim-öğretim yılı güz döneminde İstanbul ilinde bir devlet üniversitesinde gerçekleşmiştir. Araştırmaya zorunlu temel yelken eğitimi dersi alan ve yaşları 20-22 arası olan 40 erkek öğrenci (20 deney, 20 kontrol) katılmıştır. Deney grubunda dersler İş Birlikli Öğretim Modeli ile işlenirken, kontrol grubunda ise Doğrudan Öğretim Modeli ile işlenmiştir. Çalışmalar haftada bir kez olmak üzere toplam 4 hafta sürmüştür. Çalışmada motivasyon düzeyinin belirlenmesi için "Yetişkin Motivasyon Ölçeği", iş birliği düzeyinin belirlenmesi için ise "İşbirliği Ölçeği" kullanılmıştır. Çalışmaya başlamadan önce gruplar arasındaki denkleğin sağlanmasında bağımsız gruplar t testi kullanılırken, deney ve kontrol gruplarından elde edilen motivasyon ve iş birliği ön test-son test puanlarının karşılaştırılmasında ise Karışık Ölçümler için İki Faktörlü ANOVA kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, farklı öğretim modelleriyle işlenen temel yelken eğitimi derslerinin üniversite öğrencilerinin grup içi, gruplar arası ve grup ayrımı olmaksızın motivasyon ve iş birliği düzeylerinde anlamlı farklılıklar oluşturmadığı görülmüştür. Sonuç olarak; iş birlikli ve doğrudan öğretim modelleri ile işlenen temel yelken eğitimi dersleri üniversite öğrencilerinin motivasyon ve iş birliği düzeylerini benzer düzeyde etkilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Yelken, Motivasyon, İş Birliği, İş Birlikli Öğretim Modeli

The Effects of Cooperative Learning Model in 'Basic Sailing Training' Courses on Motivation and Cooperation of University Students

ABSTRACT

In this study, it is aimed to find out the effects of 'Basic Sailing Training' courses with Cooperative Learning Model on the level of motivation and cooperation of the university students. This study adopted pre-test-post-test-control group experimental research design. The study was conducted in a state university in Istanbul, Turkey, during the academic years of 2021-22. Forty male students (20 experiments, 20 controls) aged 20-22, who took the compulsory basic sailing education course, participated in the research. Whereas the experimental group is taught with Cooperative Learning Model, the control group is taught with Direct Instruction Model. In the study, the "Adult Motivation Scale" was used to determine the level of motivation, and the "Cooperation Scale" was used to determine the level of cooperation. Before starting the study, the independent groups t-test was used

* Sorumlu yazarın e-posta adresi: hosonmez@dho.edu.tr

to ensure equivalence between the groups. Two-Way ANOVA for Mixed Measures is used to compare pre- and post-test scores of the scales conducted in experimental and control groups. The findings of the study demonstrate that the two groups, Cooperative Learning Model group and Direct Instruction Model group, do not differ in-groups and between-groups significantly in the levels of motivation and cooperation. Finally, the Cooperative Learning Model and Direct Instruction Model have a similar range of influence on the levels of motivation and cooperation of the university students taking 'Basic Sailing Training' courses.

Keywords: Sailing, Motivation, Cooperation, Cooperative Learning Model

1 Giriş

Yelken sporu denizi seven herkesin doğa ile dost olmasını sağlayan, yardımlaşmayı öğreten ve bütün bireylere deniz ile iç içe spor yapma olanağı sağlayan bir spor branşıdır. Bireylerin özgüven, yardımlaşma, etkili iletişim kurma ve benzeri sosyal becerilerini arttıran yelken sporu, deniz ve doğayı sevenlere, ekstrem sporlarla uğraşmak isteyenlere adrenalin tutkusunu da birlikte hissettirir. Her yaş grubuna hitap eden farklı sınıflara sahip yelken sporu, temel eğitim ile başlayıp daha sonra yarışçılığa kadar uzanmaktadır (Türkiye Yelken Federasyonu, 2022).

Yelken eğitimi, dünya çapında çeşitli bağlamlarda çeşitli büyüklükteki yelkenli teknelerde gerçekleşen bir eğitim deneyimidir. Bu eğitim deneyimi, özellikle kişisel ve sosyal gelişime odaklanır. Katılımcıların denizde olma deneyimini arttır ve kendileri hakkında bilgi edinmelerine yardımcı olmakla beraber hem fiziksel hem de duygusal birçok zorlukla yüzleşmesini sağlar (Sail Training International, 2010). Yelken eğitimi kişinin sadece bilgi ve becerisini geliştirmekle kalmayıp aynı zamanda gelişmiş liderlik, öz kontrol ve iletişim becerileri gibi duyuşsal becerilerini de geliştirmektedir (Allison ve ark., 2007).

Duyuşsal alan becerilerinden olan motivasyon ve iş birliği yelken sporunda oldukça önemlidir. Motivasyon, genelde olduğu gibi yelken sporunda da tetikleme, yönlendirme ve sürdürme olmak üzere üç şekilde yer almaktadır. Sporcu, start hattındaki geri sayımı belirten uyarıcı seslerle birlikte tetikleme; harekete yön vermeye başlamasıyla olumlu sonuçta kazanç, olumsuz sonuçta ise kayıp yaşamamasıyla birlikte yönlendirme; hareketin bütününde olumlu sonuçta devamlılık, olumsuz sonuçta ise çöküş ve sönüş yaşamamasıyla birlikte sürdürme duyguları yaşamaktadır (Serin, 2016). Bununla birlikte yelken sporunda, özellikle grup halinde kullanılan yelkenli teknelerde grup içindeki iletişim teknenin doğru yönlendirilmesinde etkili olabilir. Teknenin yönü değiştirileceği zaman ya da rüzgarın hızının değiştiği zaman birden çok fonksiyonun eş güdümlü olarak devreye girmesi seyir sırasında kolaylık sağlayabilir. Bu yüzden teknede bulunan ekibin iş birliği içinde çalışması faydalı olacaktır.

Yelken eğitimleri, genellikle özel kurslar şeklinde ve saatlik olarak planlanmaktadır. Bu eğitimlere öğrenciler bireysel olarak ya da grup halinde katılırlar. Bu eğitimler genellikle geleneksel anlayışa uygun olarak planlanır, yani öğretmen dersin akışına ve değerlendirmelerin nasıl yapılacağına karar veren kişidir. Bu eğitimlerde öğrenciler aktarılabilecek bilgiyi bekler, öğretmen ise bilgileri öğrencilerin seviyelerine uygun bir şekilde aktarır. Daha sonra öğretmen gösterip yaptırma tekniğiyle becerileri aktarır ve öğrenciler alıştırmalara katılarak uygulama yaparlar. Genelinde öğretmeni merkezine alan yelken eğitimlerinde, öğrenci merkezli eğitimler planlanmasının daha etkili olacağı düşünülmektedir.

Güncel eğitim sisteminde yapılandırmacılık anlayışında kullanılan aktif öğrenme süreçleri ve yöntemleri ön plana çıkmaktadır. Aktif öğrenme yöntem ve teknikleri öğrencileri eleştirel düşünme, araştırma ve inceleme gibi bilişsel anlamda geliştirmenin yanında, fikirlerini rahatça savunma, başkalarının düşüncelerine saygı duyma gibi duyuşsal özellikleri de öğrencilere kazandırmayı amaçlamaktadır. İş birlikli öğrenme modeli de aktif öğrenme modelleri arasında yer alarak eğitim bilimcilerin, öğretmenlerin ve yöneticilerin dikkatlerini üzerine çeken bir modeldir (Slavin, 1990).

İş birlikli öğrenme modeli öğrencilerin sosyal ilişkilerini ve iletişim özelliklerini dikkate alır. Öğrenci ilişkilerinden meydana gelen farklılıklar, modelde çeşitlilikler meydana getirmektedir. Öğrenci ilişkileri tek bir boyutta tanımlanamadığı gibi, iş birlikli model de tek bir boyutta tanımlanamaz ve uygulanamaz (Temel, 2017). Birçok tekniği bulanan iş birlikli öğrenme modelinin Aronson ve arkadaşları (1978) tarafından geliştirilmiş olan Ayrılıp-Birleşme (Jigsaw) tekniği de bunlardan biridir. Bu teknikte, sınıf mevcuduna göre öğrenciler 3 ile 6 arasında heterojen şekilde asıl gruplara ayrılır. Konu, oluşturulan grup sayılarına göre alt konulara bölünür. Daha sonra asıl gruplarda bulunan her öğrenci, oluşturulan alt konulardan birine dahil olarak yeni uzman gruplar oluştururlar. Bu gruplar bir süre birlikte çalıştıktan sonra üyesi oldukları asıl gruplarına tekrar dönüp, alt konuyu arkadaşlarına aktarırlar. Öğrenme süreci sonunda sınıf, grubu temsilen bir kişi ya da grupça sınava tabi tutulur ve grup bireysel olarak değerlendirilir (Demirel, 2002).

Literatür incelendiğinde, iş birlikli öğretimin üniversite öğrencileri üzerinde olumlu etkilerinin olduğu görülmektedir (Huang, 2000; Luo ve ark., 2020; Wang, 2012). Huang (2000), üniversite öğrencilerine iş birlikli öğrenme ve demonstrasyon stratejilerinin video kullanılan derslerde motor beceri performansına etkilerine baktığı çalışmada; öğrencilerin çalışma süresince bireysel sorumluluklarını yerine getirme, konu başlıklarını derinlemesine inceleme ve birbirleriyle etkili iletişim kurma gibi olumlu sonuçlar elde ettikleri belirlenmiştir. Luo ve ark. (2020) iş birlikli öğretimin öğrenme motivasyonu ve motor beceriler üzerinde etkilerini araştırdığı çalışmalarında, deney grubu lehine öğrenme motivasyonunda önemli farklar elde etmişlerdir. Wang (2012), iş birlikli öğrenme modelinin kadın üniversite öğrencilerinin başarı motivasyonu üzerine etkisini belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, deney grubu lehine anlamlı sonuçlar elde etmiştir.

İş birlikli öğretim ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında duyuşsal alan özelliklerinin gelişimine önemli katkıları olduğu görülmektedir. Yelken sporu da hem bireysel hem de grup halinde yapılabilen bir spor branşı olduğundan, ekip çalışma kapasitesi gibi grup faydalarının yanında daha fazla pozitif düşünme ve artan güven gibi bireysel faydaları da görülmektedir (Inomata ve ark., 2012). Laser Stratos yelkenli tekne, grup halinde kullanılan bir eğitim teknesidir. Bu yelkenli tekne ile verilen temel yelken eğitiminde iş birlikli öğretim modelinin kullanılmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

Yelken öğretimi ile ilgili yapılan araştırmalara bakıldığında, duyuşsal alan özelliklerinin ölçüldüğü çalışmaların oldukça sınırlı sayıda olduğu görülmektedir (Kunieda ve Murai, 2017; Northup, 2006; Serin, 2016; Uzel, 2012; Wojcikiewicz ve ark, 2010). Kunieda ve Murai (2017), üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada geliştirdikleri özdenetim, liderlik, durum farkındalık, iletişim, aktif olma yeteneği, stresi yönetme yeteneği, başkalarını dikkate alma ve ekip çalışması özelliklerini içeren ölçek puanlarında verilen yelken eğitimleri sonunda başkalarını dikkate alma özelliği haricinde anlamlı artışlar bulmuşlardır. Northup (2006), Tuckman modeli ile verilen yelken eğitimi sonucunda öğrencilerin takım ruhunun ve benlik algısının arttığı sonucuna varmıştır. Serin (2016) yaptığı çalışmada, milli yelken takımında yer alan sporcuların motivasyon düzeylerinin yaş, eğitim, tekne sınıfı ve spor geçmişi değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar oluşturduğunu tespit etmiştir. Uzel (2012)'in yaptığı çalışmada, yelken yapan çocukların benlik algıları, olumlu mükemmeliyetçilik boyutları ve olumsuz mükemmeliyetçilik boyutlarının yelken yapmayan çocuklara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Wojcikiewicz ve ark. (2010) dış saha etkinliklerinin çocukların benlik algısına etkisini yelken eğitimi vererek incelediği çalışmada, çocukların benlik algılarının yükseldiği sonucuna ulaşmıştır.

Yapılan literatür incelemesi sonucunda yelken eğitiminde farklı yöntem ve modellerin kullanımına dönük çalışmaların sayısının sınırlı olması, bu spor dalında üniversite düzeyinde iş birlikli öğretim modeli ile yapılan çalışmaların kısıtlı olması ve yelken öğretiminde motivasyon ve iş birliği özelliklerini birlikte belirleyen çalışmaların da sınırlı sayıda olması bu çalışmaya temel teşkil etmiştir. Bu kapsamda

çalışmanın amacı, İş Birlikli Öğretim Modeli (ayrılıp birleşme/jigsaw) ile işlenen 'Temel Yelken Eğitimi' derslerinin üniversite öğrencilerinin motivasyon ve iş birliği düzeylerine etkisini incelemektir.

2 Yöntem

2.1 Araştırma Modeli

Nicel olarak tasarlanan bu araştırmanın modeli, ön test-son test kontrol gruplu deneysel desendir. Öntest-sontest kontrol gruplu modelde, yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunur ve bunlardan biri deney diğeri kontrol grubu olarak kullanılır. Her iki grupta da deney öncesi ve deney sonrası ölçümler yapılır (Büyüköztürk, 2007; Karasar, 2009).

2.2 Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılı güz döneminde, İstanbul ilinde bir devlet üniversitesinde zorunlu temel yelken eğitimi dersi alan öğrenciler oluşturmuştur. Çalışmaya başlamadan önce öğrencilerin motivasyon ve iş birliği düzeylerini belirlemek amacıyla yaşları 20-22 ve sınıf mevcutları eşit olan 4 sınıfa (N=100 erkek) ön testler uygulanmıştır.

Yapılan normallik ve homojenlik testleri sonucunda dört sınıf içinden A (N=25) ve B (N=25) sınıflarının motivasyon ve iş birliği öntest puanlarının normal dağılım özelliği gösterdiği ve varyansların homojen olduğu belirlenmiştir. A ve B gruplarının denkliliği sağlandıktan sonra yansız atama yöntemi ile deney (A) ve kontrol (B) grupları belirlenmiştir.

Son testlerden elde edilen puanlara bakıldığında, ölçeklere verdikleri yanıtlarda tutarsızlıklar tespit edilen, çalışmanın güvenilirlik ve geçerliğini düşürdüğü anlaşılan deney ve kontrol gruplarından 5'er kişi çalışma dışında tutulmuştur. Çalışma grubunu oluşturan deney (N=20) ve kontrol (N=20) grupları toplamda 40 öğrenci olmak üzere son halini almıştır. Grupların motivasyon ve iş birliği ön test puanlarının normallik dağılımları Tablo 1.' de verilmiştir.

Tablo 1: Grupların motivasyon ve iş birliği ön test puanlarının normallik testi

	Gruplar	N	Min	Maks.	$\bar{X}$	Ss	Çarpıklık	Basıklık			
MOTİVASYON	Deney	İçsel	20	2,85	5,00	4,18	,639	-,747	,512	-,232	,992
		Dışsal	20	1,63	5,00	4,08	,949	-1,100	,512	,950	,992
		Toplam	20	2,38	5,00	4,13	,749	-1,070	,512	,541	,992
	Kontrol	İçsel	20	3,69	5,00	4,33	,368	,236	,512	-,661	,992
		Dışsal	20	3,26	4,98	4,17	,470	,108	,512	-,815	,992
		Toplam	20	3,67	4,81	4,25	,368	,104	,512	1,495	,992
İŞ BİRLİĞİ	Deney	20	2,73	5,00	4,19	,616	-,354	,512	,022	,992	
	Kontrol	20	3,80	5,00	4,42	,379	-032	,512	1,230	,992	

Tablo 1 incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarının motivasyon ve iş birliği öntest puanlarında hesaplanan basıklık ve çarpıklık değerlerinin ± 1.5 aralığında değer aldığı gözlenmiş ve bu sonuca göre

her iki grubun hem iş birliği hem de motivasyon puanlarının normal dağılım özelliği gösterdiği (Tabachnick & Fidell, 2013) tespit edilmiştir.

Grupların motivasyon ve iş birliği ön test puan varyanslarının homojenlik testi Levene testi ile kontrol edilmiş ve sonuçlar Tablo 2.' de verilmiştir.

Tablo 2: Grupların motivasyon ve iş birliği ön test puan varyanslarının homojenlik testi

Duyuşsal Alan		F	p	
TÜM GRUPLAR	Motivasyon	İçsel	3,721	0,61
		Dışsal	4,056	0,51
	Toplam	3,102	,097	
İş Birliği		2,362	,180	

Analiz sonuçlarına göre, grupların içsel motivasyon ($F=3,721$, $p>,05$), dışsal motivasyon ($F=4,056$, $p>,05$), toplam motivasyon ($F=3,102$, $p>,05$) ve iş birliği ($F=2,362$, $p>,05$) ön test puan varyanslarının homojen olduğu görülmektedir (Tablo 2).

Çalışma gruplarının motivasyon ve iş birliği öntest puanlarının normal dağılım özelliğine sahip olması ve varyanslarının da homojen olmasından dolayı öntest puanlarında grupların denkliği için yapılacak istatistikte parametrik test kullanılmasına karar verilmiş ve çalışmanın başında grupların denkliğini belirlemek için bağımsız gruplar t testi yapılarak sonuçları Tablo 3' te verilmiştir.

Tablo 3: Grupların motivasyon ve iş birliği ön test puanlarının karşılaştırılması

Gruplar		N	$\bar{X}$	Ss	SD	t	p	
MOTİVASYON	İçsel	Deney	20	4,18	,639	38	-,896	,377
		Kontrol	20	4,33	,368			
	Dışsal	Deney	20	4,08	,949	38	-,751	,457
		Kontrol	20	4,17	,470			
	Toplam	Deney	20	4,13	,749	38	-,650	,520
		Kontrol	20	4,25	,368			
İŞ BİRLİĞİ	Deney	20	4,19	,616	38	-1,399	,170	
	Kontrol	20	4,42	,379				

Yapılan analiz sonuçlarına göre, grupların içsel motivasyon ($t_{(38)} = -,896$, $p>,05$), dışsal motivasyon ($t_{(38)} = -,751$, $p>,05$), toplam motivasyon ($t_{(38)} = -,650$, $p>,05$) ve iş birliği ($t_{(38)} = -1,399$, $p>,05$) ön test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemiştir (Tablo 3). Bu bulguya göre grupların çalışma öncesinde motivasyon ve iş birliği düzeylerinin benzer olduğu söylenebilir.

2.3 Veri Toplama Araçları

Çalışmada öğrencilerin motivasyon düzeylerinin belirlenmesi için Tulunay Ateş ve İhtiyaroğlu (2019) tarafından geliştirilen “Yetişkin Motivasyon Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, içsel ve dışsal motivasyon olmak üzere iki faktörden ve 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte içsel motivasyonu; 4,7,8,9,10,12,13,14,15,17,19,20,21 numaralı maddeler oluştururken, dışsal motivasyonu ise 1,2,3,5,6,11,16,18 numaralı maddeler oluşturmaktadır. Maddeler “5-Kesinlikle Katılıyorum”, “4-Katılıyorum”, “3-Orta Derecede Katılıyorum”, “2-Katılmıyorum” ve “1-Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 21 iken, alınabilecek en yüksek puan ise 105’dir. Ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısının içsel motivasyon için 0,92, dışsal motivasyon için 0,82 ve toplam motivasyon için 0,94 olduğu ve iki bileşenin birlikte toplam varyansın %47,95’ini açıkladığı görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi çalışmaları sonucuna göre, önerilen modele ilişkin uyum indekslerinden GFI (0.85), CFI (0.96), NFI (0.91), RMSEA (0.06), CFI (0.96), AGFI (0.82), SRMR (0.06) olarak hesaplanmıştır. Yapılan geçerlik ve güvenirlik analizleri, ölçeğin en az ilkökul mezunu olan 20-60 yaşları arasındaki kadın ve erkek bireylere uygulanabileceğini göstermiştir.

Çalışmada öğrencilerin iş birliği düzeylerinin belirlenmesi için ise Xie ve ark. (2006) tarafından geliştirilen İş birliktirlik ve Rekabetçilik Ölçeği’nden yararlanarak Yerlikaya ve Doğruyol (2020) tarafından Türkçe’ye uyarlanan “İşbirliği Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek, tek boyutlu ve 1’i ters madde olmak üzere 11 maddeden oluşmaktadır. Maddeler “5-Kesinlikle Katılıyorum”, “4-Katılıyorum”, “3-Orta Derecede Katılıyorum”, “2-Katılmıyorum” ve “1-Kesinlikle Katılmıyorum” şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 11 iken, en yüksek puan ise 55’tir. Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0,76 görülmüştür. Doğrulayıcı faktör analizi çalışmaları sonucuna göre, önerilen modele ilişkin uyum indekslerinden CFI (0.928), TLI (0.906) ve RMSEA (0.081) olarak hesaplanmıştır. Yapılan geçerlik ve güvenirlik analizleri, ölçeğin üniversite düzeyinde ve yaşları 22 (± 3,22) olan kadın ve erkek bireylere uygulanabileceğini göstermiştir.

2.4 İşlem Süreci

Aynı içeriğe sahip derslerin, aynı eğitmen tarafından işlendiği deney ve kontrol gruplarındaki işlem sürecine ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

1. Deney grubunda dersler İş birlikli Öğretim Modeli (Ayrılıp-Birleşme/Jigsaw) ile işlenirken, kontrol grubunda ise dersler Doğrudan Öğretim Modeli ile işlenmiştir. Çalışmanın başında deney ve kontrol grubunda kullanılmak üzere ders planları hazırlanmıştır. Ders planlarının kapsamı beden eğitimi ve spor öğretimi alanında uzman bir akademisyen tarafından incelenirken, konulara yönelik alıştırımlar ise yelken alanında 3 farklı uzman (D4 yelken sertifika sahibi) tarafından incelenmiştir. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda günlük planlarda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

2. Öğrenciler, çalışmaya gönüllü olarak katıldıklarını sözlü olarak beyan ederek şahit imzası alınmış ve çalışmayla ilgili gerekli evraklar hazırlanıp, SUBÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsünden 27.12.2021-E.26428519-044-33576 tarihli ve sayılı etik kurul onayı alınmıştır.

3. Çalışmanın başında motivasyon ve iş birliği özelliklerin belirlenmesi amacıyla 4 ayrı sınıfa “Yetişkin Motivasyon Ölçeği” ve “İş birliği Ölçeği” dağıtılarak ön test puanları oluşturulmuştur. Ön test puanları sonucunda normal dağılım özelliği gösteren 2 sınıf belirlenerek grupların denkliliği sağlanmış ve yansız atama yöntemiyle deney ve kontrol grupları oluşturulmuştur.

4. Uygulamaya başlamadan önce deney grubuna derslerin işleneceği İş birlikli Öğretim Modeli hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Kontrol grubuna ise derslerin işleneceği Doğrudan Öğretim Modeli hakkında bilgilendirme yapılmıştır.

5. Deney grubu dersleri, her ders saati 80 dakika, haftada bir gün olacak şekilde toplamda 4 hafta işlenmiştir. Dersler 1. hafta “Karada; Manevralar, Seyir Usulleri, Role (Görev) Yerleri”, 2.hafta “Suda; Teknenin Su ile Teması, Donatma, Manevralar”, 3. ve 4. haftalar “Suda; Avara ve Aborda, Seyir” şeklinde planlanmıştır. Her ders 5-10 dk. giriş, 55-60 dk. esas evre, 15-20 dk. bitiriş şeklinde planlanmıştır. Öğretim elemanı derslerde zamanının çoğunu dönüt ve düzeltmelere ayırmıştır.

6. Çalışmanın başında deney gurubu, beşer kişilik gruplar halinde 5 asıl gruba ayrılmış ve gruplar isimlendirilmiştir. Derslerde o günkü konu ile ilgili ana konu ve alt konular açıklanmış ve her gruptan 1'er kişi, belirlenmiş olan alt konu grubuna gelerek uzman grupları oluşturmuştur. Daha sonra her uzman gruba birer renk verilmiştir (sarı, kırmızı, siyah, beyaz ve lacivert). Alt konular uzman gruplar tarafından 20-30 dk. boyunca mümkün olan en üst seviyede çalışılmıştır. Uzman gruplarda yeterli öğrenmeler sağlandıktan sonra öğrenciler asıl gruplarına tekrar dönmüş ve uzmanlaştığı alt konuları grup arkadaşlarına 30-40 dk. boyunca aktarmışlardır. Çalışmanın sonunda öğretim elemanı tarafından belirlenen uzman grup renklerinden rastgele bir renk seçilmiş ve her grupta rengi temsil eden öğrenciler belirlenmiştir. Dersin son 15-20 dakikası belirlenen öğrencilere öğretim elemanı tarafından önceden hazırlanan bilişsel ve/veya psikomotor alanlara yönelik mini testler uygulanmış, öğrencilerin aldığı puanlarla grup puanları oluşturulmuştur.

7. Kontrol grubu dersleri, her ders saati 80 dakika, haftada bir gün olacak şekilde toplamda 4 hafta işlenmiştir. Derslerde 1. hafta “Karada; Manevralar, Seyir Usulleri, Role (Görev) Yerleri”, 2.hafta “Suda; Teknenin Su ile Teması, Donatma, Manevralar”, 3. ve 4. Haftalar “Suda; Avara ve Aborda, Seyir” şeklinde planlanmıştır Her ders 15-20 dk. giriş, 55-60 dk. esas evre, 5-10 dk. bitiriş şeklinde planlanmıştır.

8. Kontrol grubunda, öğretim elemanı derslerde aktif bir şekilde yer almıştır. Dersler ağırlıklı olarak anlatım, soru-cevap, komut ve gösterip-yaptırma yöntemleri ile işlenmiştir. Dersin ilk 15-20 dakikalık bölümünde önceki öğrenmeler gözden geçirilmiş, daha sonra beceriler öğretim elemanı tarafından 15-20 dk. boyunca sunulmuştur. Sunumu izleyen 15-20 dk. boyunca aktarılan beceriler öğrenciler tarafından uygulanmıştır. Bu esnada öğretim elemanı tarafından öğrencilere sürekli dönüt ve düzeltmeler verilmiştir. Becerileri doğru uygulayan öğrencilere öğrenmelerin pekişmesi için 15-20 dk. boyunca bağımsız uygulamalar yapmasına imkan sağlanmış ve dersin son 5-10 dk.lık bölümünde ise öğretim elemanı tarafından öğrencilerin sorularını yanıtlanmıştır.

9. 4 haftalık uygulama sonucunda deney ve kontrol gruplarına “Yetişkin Motivasyon Ölçeği” ve “İş birliği Ölçeği” tekrar dağıtılarak verilen yelken eğitimlerini düşünüp doldurmaları istenmiş ve son test puanları oluşturulmuştur.

2.5 Verilerin Analizi

Araştırmada, deney ve kontrol gruplarının ön test ve son test puanlarının normal dağılım özelliklerine sahip olup olmadığını belirlemek için çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış, puan varyanslarının homojenliği ise Levene testi ile belirlenmiştir. Son testlere bakıldığında deney grubu, içsel motivasyon için çarpıklık:(-,406), basıklık:(-,654); dışsal motivasyon için çarpıklık:(-,228), basıklık:(-,210); toplam motivasyon için çarpıklık:(-,440), basıklık:(,211); iş birliği için çarpıklık:(-,519), basıklık:(-,319) arasında değer aldığı görülmektedir. Kontrol grubu, içsel motivasyon için çarpıklık:(-,298), basıklık:(-1,158); dışsal motivasyon için çarpıklık:(-,816), basıklık:(,706); toplam motivasyon için çarpıklık:(-,014), basıklık:(-1,349); iş birliği için çarpıklık:(-,599), basıklık:(-,662) arasında değer aldığı

görülmektedir. Ayrıca içsel motivasyon ($F=0,903$, $p>,05$) dışsal motivasyon ($F=0,181$, $p>,05$), toplam motivasyon ($F=0,054$, $p>,05$) ve iş birliği ($F=0,141$, $p>,05$) puan varyanslarının homojen olduğu görülmektedir. Yapılan analiz sonuçlarına göre ön ve son testlerde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Çalışmaya başlamadan önce gruplar arasındaki denkliliğin sağlanmasında bağımsız gruplar t testi kullanılmıştır. Çalışmada deney ve kontrol gruplarının elde edilen motivasyon ve iş birliği ön test-son test puanlarının karşılaştırılmasında karışık ölçümler için iki faktörlü anova (two-way anova for mixed measures) kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi .05 olarak belirlenmiştir.

3 Bulgular

Çalışmada deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin motivasyon öntest-sontest puan ortalamaları ve bu puanların karşılaştırılması Tablo 4,5,6 ve 7’ de verilmiştir.

Tablo 4: Deney ve kontrol grubu motivasyon ön-son test puanları

		Ön-Test			Son-Test			
Gruplar		N	$\bar{X}$	Ss	N	$\bar{X}$	Ss	
MOTİVASYON	Deney	İçsel	20	4,18	0,63	20	4,26	0,46
		Dışsal	20	4,08	0,94	20	4,02	0,54
		Toplam	20	4,13	0,74	20	4,14	0,45
	Kontrol	İçsel	20	4,33	0,36	20	4,50	0,38
		Dışsal	20	4,17	0,47	20	4,20	0,63
		Toplam	20	4,25	0,36	20	4,35	0,39

Tablo 4 incelendiğinde, deney grubunun çalışma öncesi içsel motivasyon ortalama puanı 4,18 ($Ss=0,63$), dışsal motivasyon ortalama puanı 4,08 ($Ss=0,94$), toplam motivasyon ortalama puanı 4,13 ($Ss=0,74$) iken, bu değerlerin çalışma sonrasında içsel motivasyon ortalama puanı 4,26 ($Ss=0,46$), dışsal motivasyon ortalama puanı 4,02 ($Ss=0,54$), toplam motivasyon ortalama puanı 4,15 ($Ss=0,45$) olduğu belirlenmiştir. Kontrol grubunun ise çalışma öncesi içsel motivasyon ortalama puanı 4,33 ($Ss=0,36$), dışsal motivasyon ortalama puanı 4,17 ($Ss=0,47$), toplam motivasyon ortalama puanı 4,25 ($Ss=0,36$) iken, bu değerlerin çalışma sonrasında içsel motivasyon ortalama puanı 4,50 ($Ss=0,38$), dışsal motivasyon ortalama puanı 4,20 ($Ss=0,63$), toplam motivasyon ortalama puanı 4,35 ($Ss=0,39$) olduğu görülmektedir.

Tablo 5: Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve deney sonrası içsel motivasyon puanlarının karşılaştırılması

Varyansların Kaynağı		Kareler Toplamı	sd	Karalar Ortalaması	F	p
İÇSEL MOTİVASYON	Deneklerarası	15,249	39			
	Grup (İÖM/DÖM)	,730	1	,730	1,911	,171
	Hata	14,519	38	,382		
	Denekleriçi Ölçüm (Ön-Son Tet)	3,19	40			
	Grup*Ölçüm	,316	1	,316	4,002	,052
	Hata	2,837	38	0,75		
	Toplam	18,439	79			

Tablo 5 incelendiğinde, farklı öğretim modelleriyle işlenen derslerle (deney ve kontrol) öğrencilerin ön-son test içsel motivasyon puanlarının ortak etkisinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmediği belirlenmiştir [$F_{(1,39)}=,498$, $p>,05$]. Grup ayırımına bakılmaksızın örneklem grubunun deney öncesi ve deney sonrası içsel motivasyon puan ortalamaları arasında da istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmemektedir [$F_{(1,39)}=4,002$, $p>,05$]. Ayrıca öntest-sontest ayırımına bakılmaksızın iki grup arasında da içsel motivasyon puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir [$F_{(1,39)}= 1,911$, $p>,05$].

Tablo 6: Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve deney sonrası dışsal motivasyon puanlarının karşılaştırılması

	Varyansların Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Karaler Ortalaması	F	p
DIŞSAL MOTİVASYON	Deneklerarası	29,571	39			
	Grup (İÖM/DÖM)	,725	1	,725	,955	,335
	Hata	28,846	38	,759		
	Denekleriçi Ölçüm (Ön-Son Tet)	5,84	40			
	Grup*Ölçüm	,018	1	,018	,121	,730
	Hata	,003	1	,003	,020	,888
	Toplam	5,819	38	,153		
	Toplam	35,441	79			

Tablo 6 incelendiğinde, farklı öğretim modelleriyle işlenen derslerle (deney ve kontrol) öğrencilerin ön-son test dışsal motivasyon puanlarının ortak etkisinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmediği belirlenmiştir [$F_{(1,39)}=,020$, $p>,05$]. Grup ayırımına bakılmaksızın örneklem grubunun deney öncesi ve deney sonrası dışsal motivasyon puan ortalamaları arasında da istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmemektedir [$F_{(1,39)}=,121$, $p>,05$]. Ayrıca öntest-sontest ayırımına bakılmaksızın iki grup arasında da dışsal motivasyon puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir [$F_{(1,39)}= ,955$, $p>,05$].

Tablo 7: Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve deney sonrası toplam motivasyon puanlarının karşılaştırılması

	Varyansların Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Karaler Ortalaması	F	p
TOPLAM MOTİVASYON	Deneklerarası	17,677	39			
	Grup (İÖM/DÖM)	,524	1	,524	1,162	,288
	Hata	17,153	38	,451		
	Denekleriçi Ölçüm (Ön-Son Tet)	3,198	40			
	Grup*Ölçüm	0,077	1	0,077	,943	,338
	Hata	0,033	1	0,033	,403	,529
	Toplam	3,088	38	0,081		
	Toplam	20,875	79			

Tablo 7 incelendiğinde, farklı öğretim modelleriyle işlenen derslerle (deney ve kontrol) öğrencilerin ön-son test toplam motivasyon puanlarının ortak etkisinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmediği belirlenmiştir [$F_{(1,39)}=,403$, $p>,05$]. Grup ayırımına bakılmaksızın örneklem grubunun deney

öncesi ve deney sonrası toplam motivasyon puan ortalamaları arasında da istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmemektedir [$F_{(1,39)}=,943$, $p>,05$]. Ayrıca öntest-sontest ayırımına bakılmaksızın iki grup arasında da toplam motivasyon puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir [$F_{(1,39)}= 1,16$, $p>,05$].

Çalışmada deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin iş birliği öntest-sontest puan ortalamaları ve bu puanların karşılaştırılması Tablo 8 ve 9'da verilmiştir.

Tablo 8: Deney ve kontrol grubu iş birliği ön-son test puanları

İŞ BİRLİĞİ	ÖnTest			Son-Test			
	Gruplar	N	$\bar{X}$	Ss	N	$\bar{X}$	Ss
	Deney	20	4,20	0,61	20	4,23	0,38
	Kontrol	20	4,42	0,37	20	4,47	0,35

Tablo 8 incelendiğinde, deney grubunun çalışma öncesi iş birliği ortalama puanı 4,20 (Ss=0,61) iken, bu değerlerin çalışma sonrasında 4,23 (Ss= 0,38); kontrol grubunun ise çalışma öncesi iş birliği ortalama puanı 4,42 (Ss=0,37) iken, bu değerlerin çalışma sonrasında 4,46 (Ss=0,35) olduğu görülmektedir.

Tablo 9: Deney ve kontrol gruplarının deney öncesi ve deney sonrası iş birliği puanlarının karşılaştırılması

İŞ BİRLİĞİ	Varyansların Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Karalar Ortalaması	F	p
		Deneklerarası	12,989	39		
	Grup (İÖM/DÖM)	1,079	1	1,079	3,443	,071
	Hata	11,910	38	,313		
	Denekleriçi	3,415	40			
	Ölçüm (Ön-Son Tet)	0,032	1	0,032	,360	,552
	Grup*Ölçüm	0,001	1	0,001	,008	,930
	Hata	3,382	38	0,089		
	Toplam	16,404	79			

Tablo 9 incelendiğinde, farklı öğretim modelleriyle işlenen derslerle (deney ve kontrol) öğrencilerin ön-son test iş birliği ortalama puanlarının ortak etkisinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmediği belirlenmiştir [$F_{(1,39)}=,008$, $p>,05$]. Grup ayırımına bakılmaksızın örneklem grubunun deney öncesi ve deney sonrası iş birliği puan ortalamaları arasında da istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görülmemektedir [$F_{(1,39)}=,360$, $p>,05$]. Ayrıca öntest-sontest ayırımına bakılmaksızın iki grup arasında da iş birliği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı belirlenmiştir [$F_{(1,39)}= 3,443$, $p>,05$].

4 Tartışma ve Sonuç

İş birlikli öğretim modelinde ayrılıp-birleşme/jigsaw tekniği ile işlenen yelken derslerinin üniversite öğrencilerinin motivasyon ve iş birliği düzeylerine olan etkisininin tespit edilmesinin amaçlandığı bu

çalışmada, farklı öğretim modelleriyle işlenen yelken derslerinin üniversite öğrencilerinin grup içi, gruplar arası ve grup ayrımı olmaksızın motivasyon düzeylerinde anlamlı farklılıklar oluşturmadığı görülmüştür. Yelken dersini alan deney grubundaki öğrencilerin iş birlikli öğrenme tekniklerinden biri olan ayrılıp birleşme tekniğini ilk defa uygulamaları, genelde daha önceki öğrenim hayatlarındaki beden eğitimi derslerinde öğretmen merkezli dersler işlemeye alışık olmaları, iş birlikli öğrenme modelinin dört hafta işlenmesinden ve öğrencilerle haftada sadece bir kez buluşulması nedeniyle motivasyonun geliştirilmesi için sürenin az olması böyle bir sonuca etki etmiş olabilir. Ayrıca yelkenli tekneler rüzgarla hareket ettikleri için rüzgarsız havaya denk gelen bazı dersler de öğrencilerin motivasyonunu arttırmamış olabilir. Kontrol grubundan işlenen yelken derslerinde öğrencilerin ilgi ve isteklerinin gözardı edilip, derslerin öğretmen merkezli işlenmesi öğrencilerin motivasyon gelişimini arttırmamış olabilir. Tüm sınıfın aynı anda aynı konuları işlediği derslerde, çabuk öğrenen öğrenciler için konular sıkıcı gelmiş olabilir ve bu durum öğrencilerin motivasyon düzeyini etkilemiş olabilir. Buna göre iş birlikli ve doğrudan öğretim modeli ile işlenen yelken derslerinin üniversite öğrencilerinin motivasyon düzeylerini benzer düzeyde etkilediği söylenebilir.

Literatürde araştırma sonuçlarıyla paralellik gösteren, iş birlikli öğretim modelinin öğrencilerin motivasyon üzerindeki etkisinin incelendiği bir çalışmaya ulaşamamasına rağmen yapılan bazı çalışmalarda modelin duyuşsal alan özelliklerinden tutum üzerine etkisine bakılmış ve çalışmada elde edilen bulgularla paralel sonuçlara ulaşılmıştır (Görücü, 2007; Güneş ve Çoknaz, 2010; Mirzeoğlu, 2000). Görücü (2007), ilköğretim yedinci sınıf beden eğitimi öğretiminde, iş birlikli yöntem kullanarak çoklu zeka kuramı uygulamalarının öğrencilerin derse ilişkin tutumlarına baktığı çalışmada, 16 saatlik eğitim sonucunda kontrol grubu tutum puanlarında anlamlı farklılıklara rastlamamıştır. Güneş ve Çoknaz (2010) beden eğitimi dersi cimnastik ünitesinde iş birlikli öğrenme yöntemini kullanmışlar ve sekiz haftalık eğitim sonucunda lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spora karşı tutumun grup içi ve grupların erişti düzeylerinde anlamlı farklılıklar oluşturmadığını bulmuşlardır. Mirzeoğlu (2000) yaptığı çalışmada, deney grubunu oluşturan iş birlikli yöntemle ders işleyen öğrencilerin, voleybol dersine ait tutum puanlarında zamana bağımlı olarak anlamlı bir farka rastlamamıştır.

Bununla birlikte literatürde araştırma sonuçları ile paralellik göstermeyen, iş birlikli öğretimin motivasyon özelliklerine olumlu yönde etkisinin olduğu çalışmalar da bulunmaktadır (Liu ve Lipowski, 2021; Lou ve ark., 2020; Wang, 2012). Yapılan bir meta analiz çalışması, iş birlikli öğrenme modeli ile işlenen beden eğitimi ve spor derslerinde içsel motivasyon seviyelerinin deney guruplarında daha fazla olduğunu göstermektedir (Liu ve Lipowski, 2021). Luo ve ark. (2020) üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada, 12 haftalık bir basketbol eğitimi sonucunda öğrenme motivasyonunun deney gurubu lehine anlamlı farklılıklar olduğunu belirtmişlerdir. Wang (2012) tarafından iş birlikli öğretim modelinin kadın üniversitesi öğrencilerinin başarı motivasyonu üzerine etkisini belirlemek ve öğrenme motivasyonları arasında başarı motivasyonunun farkını karşılaştırmak amacıyla yapılan çalışmada, 12 hafta süren çalışma sonunda başarı motivasyonu seviyesinde deney grubu lehine anlamlı sonuçlar bulunmuştur. Yapılan bu çalışmalarda başarı ve öğrenme motivasyonlarının incelenmesi ve bu nedenle kullanılan ölçme araçlarının farklı olması, sonuçların gerçekleştirilen bu çalışmadan farklı olmasına neden olmuş olabilir.

Çalışmada elde edilen bir başka bulgu, iş birlikli ve doğrudan öğretim modellerinin yelken derslerinde üniversite öğrencilerinin grup içi, gruplararası ve grup ayrımı olmaksızın iş birliği düzeylerinde anlamlı farklılıklar oluşturmamasıdır. Yelken derslerinde yelkenli teknede her ne kadar grup halinde birlikte çalışılsa da, deney grubunda bulunan ve kendini diğer arkadaşlarından yetenekli gören, daha fazla beceriye sahip veya çalışan/çalayan öğrencilerin olduğu belirlenmiştir. Bu öğrencilerin iş birlikli çalışmalarda öğretim modeline uygun süreçleri gerçekleştirmede fark yaratması diğer öğrencileri olumsuz bir şekilde etkilemiş olabilir. Ayrıca modelin uygulanmasına öğrencilerin fazla aşına olmamaları, modelin uygulanması için ayrılan sürenin sınırlı olması ve ders süresince modelin zor

tekniklerinden biri olan ayrılıp birleşme tekniğinin uygulaması için fazla zamanın gerekmesi, ancak bu sürenin öğrenciler tarafından etkili kullanılmaması böyle bir sonuca etki etmiş olabilir. Bununla birlikte yelkenli tekneler rüzgarla hareket ettikleri için çok rüzgalı havaya denk gelen derslerde öğrencilerin ayrı bir dikkatli olmasını gerektirmiştir. Dikkat dağınıklığı olan öğrenciler de diğer arkadaşlarının iş birliği düzeylerini etkilemiş olabilir. Kontrol grubunda komut, anlatım, soru-cevap yöntemlerinin kullanılması öğrencilerde iş birliği özelliğinin gelişimini arttırmamış olabilir. Yelkenli teknede verilen görevi yerine getirmeyen öğrencilerin olduğu tespit edilmiştir bu durum da diğer öğrencilerin iş birliğini olumsuz etkilemiş olabilir. Buna göre iş birlikli ve doğrudan öğretim modeli ile işlenen yelken derslerinin üniversite öğrencilerinin iş birliği düzeylerini benzer düzeyde etkilediği söylenebilir.

Literatürde iş birlikli ve doğrudan öğretim modellerinin genellikle tutum puanları üzerine etkisini raporlayan çalışmalar bulunmaktadır (Pehlivan, 2010). Bu çalışmalardan birinde Pehlivan (2010), ilköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin iş birlikli ve geleneksel öğretim yöntemlerinin beden eğitimi dersine karşı tutumuna etkisini incelemiş, yedi hafta süren eğitim sonucunda deney ve kontrol gruplarının tutum puanlarının benzer olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte literatürde araştırma sonuçları ile paralellik göstermeyen, iş birlikli öğretimin bazı duyuşsal alan özelliklere olumlu yönde etkisinin olduğunu gösteren çalışmalar da bulunmaktadır (Altınkök, 2014; Smith ve ark., 1997; Tunçel, 2006). Altınkök (2014), iş birliği ile öğretim yöntemine dayalı beden eğitimi derslerinde 12 haftalık eğitim sonucunda, 9-10 yaşlarındaki çocukların problem çözme becerilerinin deney grubu lehine anlamlı düzeyde farklılaştığını belirlemiştir. Smith ve ark. (1997) beden eğitimi dersinde üçüncü sınıf öğrencilerinin sosyal davranışlarını geliştirme de iş birlikli öğrenmenin etkililiğini incelediği araştırmada, 6 haftalık eğitim sonucunda iş birlikli öğrenmenin öğrenci iletişimi ve sosyal katılımı arttırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Tunçel (2006) iş birlikli öğrenmenin ve alıştırmaya yönteminin ilköğretim yedinci sınıfların beden eğitimi başarısı, sosyal beceriler, bilişsel süreçler üzerindeki etkilerine baktığı çalışmada, iş birlikli öğrenmenin sonucunda sosyal becerilerin geleneksel öğretime göre daha etkili olduğunu belirtmiştir.

Sonuç olarak; iş birlikli ve doğrudan öğretim modelleri ile işlenen temel yelken eğitimi dersleri üniversite öğrencilerinin motivasyon ve iş birliği düzeylerinde bir farklılık meydana getirmemiştir ve modeller ölçülen özellikleri benzer düzeyde etkilemiştir.

5 Öneriler

Çalışmada iş birlikli öğretim modeli ile verilen yelken eğitimlerinde sadece motivasyon iş birliği özellikleri ölçülmüştür. Yapılacak olan diğer çalışmalarda farklı duyuşsal alan özelliklerinin yanında psikomotor ve bilişsel alan özelliklerinin ölçüldüğü çalışmalarda yapılabilir. Ayrıca yapılan bu çalışmada uygulama süresi haftada bir kez olmak üzere toplam dört hafta olarak gerçekleştirilmiştir. Haftalık ve toplam ders saatinin arttırıldığı çalışmalar planlanabilir. İş birlikli öğretim modelinin diğer öğretim modelleriyle karşılaştırılacağı çalışmalar yapılabilir. Bunlara ilave olarak nicel desende tasarlanan bu çalışmanın yanında nitel ve karma desenlerle tasarlanan çalışmalarla daha geçerli ve güvenilir bulgulara ulaşılabilir.

6 Yazarların Katkıları

Sorumlu Yazar H. Ozan SÖNMEZ: Araştırma için fikir ya da hipotezin oluşturulması. Deneylerin yapılması, verilerin düzenlenmesi ve bildirilmesi için sorumluluk almak, bulguların mantıklı açıklanması ve sunumu için sorumluluk almak, araştırma sırasında literatür taraması ile ilgili sorumluluk almak.

2. Yazar A. Dilşad MİRZEOĞLU: Sonuçlara ulaşmak için gereç ve yöntemlerin planlanması, yazının tümü veya asıl bölümün oluşturulması için sorumluluk almak, makaleyi teslim etmeden önce sadece imla ve dil bilgisi açısından değil aynı zamanda entelektüel içerik açısından yeniden çalışma yapmak.

7 Kaynaklar

- Allison, P., McCulloch, K., McLaughlin, P., Edwards, V. & Tett, L. (2007). *The characteristics and value of the sail training experience*. Edinburgh, UK: The University of Edinburgh.
- Altınkök, M. & Kasap, H. (2014). İşbirliği ile öğretim yöntemine dayalı beden eğitimi derslerinin 9-10 yaş grubu çocukların problem çözme becerisi gelişimine etkisinin araştırılması. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014(2), 101-109. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/goputeb/issue/7322/95829>
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Deneyisel desenler öntest-sontest kontrol grubu desen ve veri analizi* (2. Baskı). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2002). *Plandan değerlendirmeye öğretme sanatı* Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Güneş, B. & Çoknaz, H. (2010). Beden eğitimi dersi cimnastik ünitesinde işbirliğine dayalı öğrenmenin öğrencilerin erişti düzeylerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(39), 207-219. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/hunefd/issue/7799/102176>
- Görücü, A. (2007). *İlköğretim 7. sınıf beden eğitimi derslerinde işbirliğine dayalı öğrenim destekli çoklu zeka kuramı uygulamalarının öğrencilerin performans, tutum ve öğrenilenlerin kalıcılığına etkisi*. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Huang, C. Y. (2000). The effects of cooperative learning and model demonstration strategies on motor skill performance during video instruction. *Proceeding National Sciences Council*, (2), 255-268.
- Inomata K. et al. (2014). “Study on the sailing vessel training — The effect of qualification training on sailing vessel”, *Journal of National Institute for Sea Training*, 88, 1–12.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi* (20. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kunieda, Y. & Murai, K. (2017). Study on the Effects of Sailing Vessel Training. *Journal of Modern Education Review*. 7(5), 293–304. Doi: 10.15341/jmer(2155-7993)/05.07.2017/001
- Liu, T. & Lipowski, M. (2021). Influence of cooperative learning intervention on the intrinsic motivation of physical education students—a meta-analysis within a limited range. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(6), 2989. <https://doi.org/10.3390/ijerph18062989>
- Luo, Y. J., Lin, M. L., Hsu, C. H., Liao, C. C. & Kao, C. C. (2020). The effects of team-game-tournaments application towards learning motivation and motor skills in college physical education. *Sustainability*, 12(15), 6147. <https://doi.org/10.3390/su12156147>
- Mirzeoğlu, D. (2000). *Voleybol dersindeki davranışların öğreniminde, yapılandırmacı öğrenme etkinliklerinin öğrenci erişti düzeyine etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Northup, K. R. (2006). In Practice—Sailing through leadership theory. *About Campus*, 11(1), 24-27. <https://doi.org/10.1002/abc.157>
- Pehlivan, Z. (2010). Beden eğitimi dersinde işbirlikli öğretim yönteminin duyuşsal özellik ve motor beceri erişti düzeyine etkisi. *Sport Sciences*, 5(2), 157-166. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/nowsaspor/issue/20141/213826>
- Sail Training International. (2010). What is sail training? Retrieved September 4, 2014, from <http://www.sailtraininginternational.org/sail-on-board/what-is-sail-training>
- Serin, C. (2016). *Türk milli yelkencilerinin motivasyon ve kontrol odağı ilişkisinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Slavin, R.E. (1990). *Cooperative learning: theory, research and practice*. New Jersey: Prentice Hall.
- Smith, B., Markley, R., Karp, G. G. (1997). The effect of a cooperative intervention on the social skill enhancement of a third grade physical education. *Research Quarterly For Exercise And Sport. Supplement*. 68 (1), A-68.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). Using multivariate statistics: International edition. *Pearson 2012*, 1.

- Temel, C. (2017). İşbirlikli Öğrenme Modeli. Editör: Mirzeoğlu, A. D. içinde, *Model temelli beden eğitimi öğretimi*, Ankara: Spor yayınevi ve kitabevi, s.79-109.
- Tulunay Ateş Ö., & İhtiyaroğlu, N. (2019). Yetişkin motivasyon ölçeği: bir ölçek geliştirme çalışması. *Kastamonu Education Journal*, 27(2), 611-620. doi:10.24106/kefdergi.2612
- Tunçel, Z. (2006). *İşbirlikli öğrenmenin beden eğitimi başarısı, bilişsel süreçler ve sosyal davranışlar üzerindeki etkileri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Türkiye Yelken Federasyonu. (2022). Yelken öğrenmek istiyorum. Erişim tarihi: 10.11.2022, URL: <https://egitim.tyf.org.tr/sayfalar/yelken-ogrenmek-istiyorum/1016/>
- Uzel, B. (2012). *10-14 yaş arasında olan yelken yapan ve yelken yapmayan çocukların benlik algısı ve mükemmeliyetçilik boyutları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yerlikaya, Y. G. & Doğruyol, B. (2020). İşbirliği ölçeği: Kültürel adaptasyon. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (8) 350-363. DOI: 10.21733/ibad.730704
- Wang, M. (2012). Effects of cooperative learning on achievement motivation of female university students. *Asion, Published by Canadian Center of Science and Education*, 8(15), 1911-2025. doi:10.5539/ass.v8n15p108
- Wojcikiewicz, Z., Steven, K. M. & Zachary, B. (2010). A Deweyian framework for youth development in experiential education: Perspectives from sail training and sailing instruction. *The Journal of Experiential Education*, 33(2), 105- 119. <https://doi.org/10.1177/1053825910033002>

© 2020 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).